

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 24 Mars 1882, kl. 12 midd.

Betänkande, angående villkoren för tillverkning af bränvin.

Sedan Riksdagen i underdånig skrifvelse den 17 Maj 1877 anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes genom sakkunnige män låta öfverse gällande författningar angående tillverkning och försäljning af bränvin, samt Kongl. Maj:t för berörda ändamål den 24 Augusti nämnda år tillsatt en komité, hvilken den 20 December 1878 och den 23 Januari 1880 afgifvit underdåniga betänkan den med dervid fogade förslag till nya förordningar i ämnet, så har nu Kongl. Maj:t uti nådig proposition (N:o 26) med åberopande af ett propositionen bilagdt utdrag af protokollet öfver finansärenden för den 4 Januari innevarande år föreslagit Riksdagen att antaga ett vid propositionen fogadt förslag till förordning angående villkoren för tillverkning af bränvin, att tillämpas från och med den 1 Januari 1883; varande detta förslag af den lydelse här nedan finnes intagen.

Af ofvan omförmälda statsrådsprotokoll inhemtas, att Kongl. Maj:t, oaktadt bränvinslagstiftningkommitténs betänkan den och förslag blifvit öfverlemnade till skatteregleringskommittén och därför synts Kongl. Maj:t icke böra i sin helhet företagas till slutlig behandling förr än i sammanhang med de förslag sistnämnda komité kunde komma att framlägga, likväl ansett bränvinslagstiftningkommitténs förslag till ny tillverkningslag vara af beskaffenhet att detsamma i de delar, som ej afsåge eller i väsentlig mån inverkade på sjelfva skatten, eller innebure någon hufvudsaklig afvikelse från hittills följda grunder för denna lagstiftning, borde vinna skyndsamt tillämpning, för att dels en af behovet påkallad starkare kontroll öfver tillverkningen måtte åstadkommas, och dels rätten till bränvins uppläggande på nederlag måtte erhålla större utsträckning, och dylika nederlag kunna anordnas på ett sätt,

mera än det närvarande egnadt att befrämja den utförelse af svensk sprit, hvilken under de senaste åren visat sig kunna bedrifvas; hvarjemte Kongl. Maj:t funnit det metriska måttssystemet böra på samma gång tillämpas äfven i lagstiftningen angående bränvinstillverkningen.

Det af Kongl. Maj:t nu framlagda författningsförslaget skilde sig därför i några afseenden från komiténs förslag, men vore i öfrigt med det samma öfverensstämmande.

De väsentligaste förändringar i nu gällande bestämmelser, som komitéen föreslagit, vore å ena sidan utsträckning af den årliga tillverknings-tiden, nedsättning i det lägsta och höjning af det högsta för dagen tillåtna tillverkningsbeloppet samt utsträckning af och förändring i rättigheten att upplägga inom landet tillverkad bränvin på nederlag och å den andra införandet af mekaniska kontrollapparater vid brännerierna. Derjemte hade komitéen i sammanhang med förslag till ny försäljningslag föreslagit en jemförelsevis betydlig förhöjning af tillverkningskatten.

Hvad först anginge den årliga tillverkningsstiden, så hade Kongl. Maj:t väl funnit de skäl, komitéen för densammans utsträckning till hela året anført, principiellt giltiga, men då det praktiska gagnet af en dylik utsträckning icke åtminstone för närvarande kunde antagas blifva synnerligen stort, hade Kongl. Maj:t, för att icke i denna ömtåliga lagstiftning göra större rubbningar än som af ett ådagalagdt bestämdt behof påkallades, ej velat tills vidare ifrågasätta någon ändring af nu gällande föreskrift i detta afseende.

Beträffande komiténs förslag att, med bibehållande af 3,000 kannor såsom minsta tillåtna tillverkningsbeloppet för hvarje tidrymd ett bränneri anmäles för tillverknings bedrifvande, sänka det lägsta tillåtna dagliga tillverkningsbeloppet till 100 kannor och höja det högsta till 2,400 kannor, hade Kongl. Maj:t funnit den föreslagna sänkningen dels ej vara af behovet påkallad, enär, enligt hvad af kontrollbyråns berättelse framginge, det dagliga tillverkningsbeloppet i medeltal under de senaste femton åren utgjort emellan 430 och 470 kannor samt endast undantagsvis vid något bränneri nedgått till det nu medgifna lägsta beloppet, dels ock vara af beskaffenhet att hos en eller annan kunna uppfattas såsom ett steg till återupplifvande af det sätt för rörelsens bedrifvande, som var vanligt under husbehofsbränningens dagar. Mot förhöjning af det högsta tillåtna dagliga tillverkningsbeloppet hade betänklighet väl icke mött, men Kongl. Maj:t hade ansett en något mindre förhöjning än den af komitéen föreslagna tillräcklig. Maximibeloppet vore därför i det Kongl. förslaget höjdt, men minimibeloppen, såväl det dagliga som det för hela tillverkningsstiden bestämda, endast förvandlade till mot de nuvarande kannotalen närmast svarande runda tal i liter.

Komiténs förslag om skattens höjande till 1 krona 20 öre för hvarje beskattningsbar kanna bränvin hade Kongl. Maj:t icke ansett böra blifva föremål för pröfning förr än i sammanhang med skatteregleringsfrågan i sin helhet. Kongl. Maj:t hade därför endast, för att undvika den ojemna skattessiffra, 38,21 öre för litern, som, derest den nuvarande skatten bibehölles, skulle vid metersystemets tillämpning uppkomma, föreslagit skattens bestämmande till 40 öre per liter, hvarigenom en höjning af icke fullt fem procent skulle inträda.

De förändringar i nu gällande bestämmelser angående nederlagsrätten, som komitén föreslagit, hade i allt väsentligt blifvit af Kongl. Maj:t godkända. Endast med afseende på den tid af sex månader, hvarunder enligt komiténs förslag bränvin utan erläggande af förnyad afgift skulle få å nederlag kvarligga, hade Kongl. Maj:t vidtagit en ändring, i det att Kongl. Maj:t, som ansett nämnda tid för kort, derest icke, såsom komitén förutsatt, tillverkningen blefve tillåten under hela året, föreslagit densamma bestämmande till åtta månader.

Komiténs i särskild skrifvelse den 20 December 1878 framställda förslag, att bränvin må kunna från brännerinederlag förflyttas till andra nederlag, belägna vid reningsverk eller exportorter, utan att skatten behöfde erläggas, dervid likväl vilkoren för rätt till begagnandet af dylikt nederlag äfvensom kontrollen deröfver skulle bero af Kongl. Maj:ts särskilda pröfning, hade Kongl. Maj:t med afseende på den väsentliga fördel för utförseln af svensk sprit, som utan förlust för statsverket härigenom kunde beredas, jemväl biträdt. Dock hade Kongl. Maj:t, på det att fullkomligt enahanda kontrollbestämmelser som de, hvilka gälla för reexport från tullnederlag af tullpligtiga varor, dervid måtte kunna iakttagas, velat bestämma, att, såvidt export af sprit från dylikt nederlag utan skattens erläggande skulle ega rum, nederlaget borde vara beläget i stapelstad vid saltsjön.

Slutligen hade Kongl. Maj:t godkänt den viktiga del af komiténs förslag, som afsåge införande af mekaniska kontrollapparater och i sammanhang dermed stående förändringar i det nuvarande kontrollväsendet.

Kongl. Maj:t, som jemväl i andra delar af komiténs förslag vidtagit åtskilliga smärre förändringar, för hvilka här icke torde behöfva redogöras, hänvisar med afseende å författningsförslaget i öfrigt, för så vidt detsamma innebär ändringar i nu gällande bestämmelser, till de af komitén i sådant hänseende anförda skäl.

Vid behandlingen af ifrågavarande författningsförslag har Utskottet ansett nödigt att i afseende på artikeln IV, angående ansvarsbestämmelser,

och artikeln V, innefattande föreskrifter rörande författningens verkställighet, på sätt i 47 § Riksdagsordningen sägs, till öfverläggning med Lag-Utskottet sammanträda; och kommer det sålunda sammansatta Utskottet, jemlikt nyssberörda grundlagsparagraf, att i dessa delar af författningsförslaget, hvilka detsamma handlagt, afgifva särskildt utlåtande, hvilket Bevillnings-Utskottet ansett sig här

1:o.

böra hos Riksdagen anmäla.

I afseende å de delar af författningsförslaget, hvilka Bevillnings-Utskottet behandlat, har Utskottet vidtagit några smärre förändringar, till större delen åsyftande endast ett förtydligande af bestämmelser, som eljest möjligen kunnat komma att missuppfattas, men i allt öfrigt har Utskottet funnit sig böra tillstyrka bifall till det Kongl. förslaget.

Utskottet går nu att redogöra för de ändringar Utskottet sålunda velat föreslå, dervid följande förslagets paragrafföljd.

§ 2 mom 1.

I detta mom. har Utskottet endast vidtagit en mindre, af språklig hänsyn förestafvad, redaktionsförändring.

§ 13 mom. 1.

Då man nu i följd af momentets ordalydelse möjligen skulle kunna antaga, att tillverkaren förutom den särskilda afgiften af 10 öre för hvarje liter bränvin, hvarmed hans tillverkning understigit de i § 3 stadgade minimibelopp, skulle hafva att för sådant icke tillverkad bränvin erlægga skatt, men detta uppenbarligen ej kan vara meningen, har Utskottet ansett mom. böra omredigeras på sätt Utskottets redan intagna förslag angifver.

§ 19.

De i denna paragraf förekommande orden "*annat slag af bränvinsnederlag än här ofvan förmäles*" har Utskottet funnit tilläfventyrs kunna komma att tydas derhän, att paragrafen skulle afse jemväl bränvin, som ej vore inom landet tillverkad. Till förekommande af en dylik misstyding har Utskottet ansett lämpligt utbyta nämnda ord mot "*annat nederlag af inhemskt bränvin än*" etc.

§ 23 mom. 2.

Då i paragrafens 1 mom. stadgas, att bränvinet skall uppmätas och reduceras till normalstyrka förmedelst kontrollapparat, utan att undantag från denna regel medgifves, synes det oegentligt att i mom. 2 talas om bränneri, der kontrollapparat ej finnes anbragt. Utskottet har därför funnit uttrycket "*ej finnes anbragt*" böra utbytas mot "*ej ännu hunnit anbringas*".

§ 24.

Mom. 1.

Ehuru det af sig sjelf torde vara tydligt att de kontrollapparater, som af staten anskaffas och underhållas, skola utgöra statens och ej bränvinstillverkarens egendom, har Utskottet för undvikande af missförstånd ansett tjenligt att härom i mom. 1 införa ett uttryckligt förklarande.

Mom. 2 och 3.

Då Utskottet ansett billigheten fordra, att tillverkaren i allmänhet icke åläggas forsla kontrollapparaterna längre väg än från eller till närmaste tillgängliga jernvägsstation eller lastbrygga, har Utskottet, som emellertid funnit svårigheter möta att härom införa något bestämdt stadgande, velat åtminstone lemna vederbörande en antydan i detta afseende genom att ändra de i båda mom. förekommande orden "*den plats inom länet, som*", etc. till "*lämplig plats inom länet, som*", etc.

Mom. 4.

Som svårighet torde möta vid att uppgöra en fullständig taxa, enligt hvilken alla de skador, som kunna uppstå å en så pass komplicerad mekanism som en bränvinskrollapparat, skola ersättas, samt det därför syntes Utskottet sannolikt att, äfven om en taxa fastställdes, det likväl i enskilda fall skulle blifva af nöden att verkställa särskild uppskattning af inträffade skador, har Utskottet ansett orden "*enligt fastställd taxa*" böra ur mom. uteslutas.

§ 25 mom. 1.

Då Utskottet föreställt sig att i Ordningsstadgan icke lämpligen borde meddelas detaljerade bestämmelser om de tider, å hvilka kontrollören skulle hafva att afläsa kontrollapparaterna, utan att kontrollören borde ega att i öfverensstämmelse med mera allmänna föreskrifter i berörda stadga sjelf bestämma timmarna, då dylik afläsning skall verkställas, likasom i nu gällande

ordningsstadga är föreskrivet i fråga om bränvinets uppmätning och grade-ring, så har Utskottet ansett de i mom. förekommande orden "*som i ordningsstadgan bestämmas*" böra utbytas mot "*som i enlighet med ordningsstadgan bestämmas*".

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får Utskottet hemställa,

2:o

att Riksdagen, med förklarande att Kongl. Maj:ts proposition i de delar Bevillnings-Utskottet förehaft till behandling icke kunnat oförändrad bifallas, måtte antaga nedanstående förslag till Art. I, II och III af förordning angående villkoren för tillverkning af bränvin jemte det i § 49 innefattade öfvergående stadgande.

Slutligen får Utskottet hemställa,

3:o

att Riksdagen måtte besluta, att ifrågavarande förordning, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, skall tillämpas från och med den 1 Januari 1883.

Stockholm den 24 Mars 1882.

På Utskottets vägnar:

A. H. FOCK.

Reservationer:

af Herr *Gyllensköld* emot § 19 såsom ledande till ett monopol för vissa städer, samt när den, lika litet som författningsförslaget i öfrigt, innehölle föreskrift om, huru förflyttningen från ett nederlag eller annat skall ega rum.

af Herr *Johan Johansson*:

“Lydelsen af 1 mom. i 23 § kæn tvifvelsutän gifvas den tolkning, att endast ett slag af kontrollapparater, nemligen sådana som både mäta och till normalstyrka reducera det tillverkade bränvinet, skulle vid brännerierna få begagnas. För min del anser jag, att ett dylikt stadgande icke är fullt lämpligt, utan att detsamma hellre bort erhålla en sådan lydelse, att Kongl. Maj:t må vara oförhindrad att vid brännerierna låta använda hvilket som helst slag af kontrollapparater, äfven om de icke i fullkomligaste mått skulle ega den ifrågavarande dubbla egenskapen att *både* mäta och gradera. Men då ett uttalande i denna rigtning icke nödvändigt torde fordra en förändrad lydelse af momentet, sådant det nu föreligger, utan snarare torde böra inflyta i den skrifvelse till Kongl. Maj:t, som angående detta lagförslag af Riksdagen kommer att aflåtas, har jag på detta sätt ansett mig böra framhålla önskvärdheten af ett uttalande från Riksdagens sida derom, att stadgandet i 23 § 1 mom. med dess nu varande lydelse icke må utgöra hinder för begagnande af jemväl andra kontrollapparater än de Siemenska, vid de brännerier, der vederbörande myndighet af en eller annan anledning kan finna omständigheterna medgifva sådant begagnande.“

Derjemte hafva Herrar *Hammar* och *Olof Jonsson* anhållit få an-tecknadt, att de icke deltagit i den slutliga behandlingen af detta betänkande.

Förslag

till

förordning angående villkoren för tillverkning af bränvin.

(Kongl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Art. I.

Om rättighet till bränvins tillverkning och destillering.

§ 1.

1. Bränvin må tillverkas af en hvar, som är behörig att idka fabriksrörelse eller ock eger eller innehar i mantal satt eller särskildt skattlagd jord; och må flere till bränvinstillverkning berättigade förena sig om bedrifvande å samma ställe af sådan tillverkning.

2. Domare på landet samt embets- eller tjänsteman, som till följd af sin befattning kan komma att deltaga i beslut om bränvinstillverkning eller i kontroll derå, så ock ecklesiastik embets- eller tjänsteman, kyrko- betjent och folkskolelärare må dock icke befatta sig med dylik tillverkning.

3. Vill aktiebolag utöfva bränvinstillverkning, skall bolagets styrelse utgöras af personer, som till sådan tillverkning äro berättigade.

4. Å ecklesiastika, civila och militära boställen, afsedde att af tjänsteinnehafvaren bebos, vare bränvinstillverkning förbjuden; så ock å annan kronans jord, som ej med stadgad åbo-

§ 1.

1. Bränvin må — — — — —
— — — sådan tillverkning.

2. Domare — — — — —
— — — dylik tillverkning.

3. Vill aktiebolag — — — — —
— — — berättigade.

4. Å ecklesiastika — — — — —
— — — gäller.

rätt besittes, såvida icke tillåtelse dertill meddelas af den myndighet, som öfver sådan jord eger att utöfva tillsyn; dock vare den, som å den tid, Kongl. förordningen den 18 Januari 1855 angående vilkoren för bränvinstillverkning kungjordes, på grund af kontrakt med kronan, vederbörande myndighet, korporation eller boställsinnehafvare, såsom brukare eller arrendator innehade sådan jord, för sin person bibehållen vid tillåtelsen att tillverka bränvin, på sätt om jordinnehafvare är stadgadt, likväl icke i något fall längre, än samma kontrakt gäller.

§ 2.

1. Den, som vill tillverka bränvin utan att genom jords innehafvande vara dertill behörig, göra ansökning, om bränneriet är beläget å landet, hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och, om bränneriet är beläget i stad, hos magistraten eller, der sådan ej finnes, hos stadsstyrelsen. Vid ansökningen fogas bevis, som styrker hans behörighet. Derest sökanden finnes vara till handteringens utöfning behörig, varde tillståndsbref för honom utfärdadt.

2. Besvär i sådan fråga anföras öfver magistrats- eller stadsstyrelses beslut hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inom fjorton dagar och öfver Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes beslut hos Kongl. Maj:t i dess Finansdepartement inom trettio dagar efter delfäendet af beslutet.

§ 2.

1. Den som vill tillverka bränvin utan att genom jords innehafvande vara dertill behörig, göra ansökning, om bränneriet är beläget å landet, hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och, om bränneriet är beläget i stad, hos magistraten eller, der sådan ej finnes, hos stadsstyrelsen. Vid ansökningen fogas bevis, som styrker sökandens behörighet; derest han finnes vara till handteringens utöfning behörig, varde tillståndsbref för honom utfärdadt.

2. Besvär — — — — —
— — — beslutet.

§ 3.

1. Bränvinstillverkning skall vara tillåten från kl. 12 på dagen första helgfria dag i Oktober månad till första helgfria dag i Maj månad det derpå följande året vid samma timme, så framt ej högst viktiga omständigheter föranleda Kongl. Maj:ts att föreskrifva dess inställande under viss tid.

2. Bränvinstillverkning må på grund af tillståndsbevis, hvarom här nedan i § 5 sägs, under ofvan nämnde tidrymd utöfvas huru lång tid som helst, derest ej tillverkningsrätten dessförinnan upphör i följd af Kongl. Maj:ts ofvan nämnda föreskrift eller sådan anmälan, som i § 7 omförmäles.

3. Under hvarje tid, tillståndsbeviset gäller, ehvad tillverkningen oafbrutet fortgått eller ej, vare tillverkningen minst 8,000 liter samt derjemte begränsad mellan 500 och 5,000 liter i medeltal för hvarje tillverkningsdygn. Stadgandet om minsta tillverkningen af 8,000 liter gälle dock ej för de fall, att tillverkningsrättens upphörande grundar sig på anmälan efter olyckshändelse, hvarom i § 7 sägs, eller på Kongl. Maj:ts ofvan omförmälda föreskrift. Har tillverkningsrätten upphört på grund af anmälan efter olyckshändelse, hvarom i § 7 nämnes, skall vid medeltalsberäkningen icke det tillverkningsdygn medtagas, hvarunder afbrottet skedde.

4. Med tillverkningsdygn förstås tiden från kl. 12 på dagen den ena till samma timme å nästföljande helgfria dag.

§ 3.

1. Bränvinstillverkning — — —
— — — — — viss tid.

2. Bränvinstillverkning — — —
— — — — — omförmäles.

3. Under — — — — —
— — — — — skedde.

4. Med — — — — —
— — dag.

5. Bränvinstillverkning eller mäskeberedning dertill vare ej medgifven från kl. 10 om aftonen näst före söner eller helgedag till kl. 10 om aftonen å sådan dag; dock att, om för särskilda tillverkningsmetoders begagnande undantag från denna bestämmelse skulle finnas oundgängligen nödigt, Kongl. Maj:t vill på särskild underdånig ansökning pröfva, huruvida sådant undantag må medgifvas.

§ 4.

För bränvinstillverkning får begagnas redskap af hvilken storlek och beskaffenhet som helst med allenast de inskränknningar, som för kontrollens handhafvande äro eller varda föreskrifna.

§ 5.

Minst fjorton dagar före den, då bränvinstillverkning är afsedd att börja, skall densamma hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande skriftligen anmälas samt dervid tillika uppgifvas såväl stället för tillverkningens bedrifvande som ock dagen, då den skall taga sin början. Vid anmälningsskriften fogas antingen tillståndsbrief, som i § 2 omförmäles, eller ock bevis, att tillverkaren eger eller innehar i mantal satt eller särskildt skattlagd jord. Då tillverkningen är afsedd att af flera personer bedrifvas å samma ställe, skola samtliga delegarne i sådan förening göra anmälan derom till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande. Af aktiebolag tillämnad tillverkning skall an-

5. Bränvinstillverkning — — —
— — — — — medgifvas.

§ 4.

För — — — — —
föreskrifna.

§ 5.

Minst — — — — —
— — — — — utfärdadt.

mälas af bolagets styrelse, som har att ingifva bolagsordning samt förteckning på styrelsens medlemmar, jemte sådana handlingar, som utmärka, att desse äro till idkande af bränvinstillverkning behörige. Finner Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hinder icke möta för handteringens utöfvande, varde tillståndsbevis utfärdadt.

§ 6.

Vill den, som anmält sig till bränvinstillverkning, afstå derifrån, ege han hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande återkalla sin anmälan minst åtta dagar, innan tid inträdt för sådan tillverknings utöfvande; sker återkallel- sen senare, vare han skyldig att enligt Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes pröfning ersätta de kostnader, som möjligen uppstå genom kontrollörs inkallande i tienstgöring.

§ 7.

1. Vill bränvinstillverkare före den allmänna tillverkningstidens utgång afstå från tillverkningsrätten, skall han derom göra skriftlig anmälan hos kontrollören minst tre dagar före utgången af det tillverkningsdygn, med hvilket han anmäler sig vilja avsluta tillverkningen, dock att, om bränneri eller deri begagnad redskap genom vådeld eller annan olycks- händelse blifvit väsentligen skadad, tillverkningsrätten må upphöra omedelbart efter det egaren gjort skriftlig anmälan derom. Kontrollören åligger att dels lemna tillverkaren bevis om

§ 6.

Vill — — — — —
— — — — — tienstgöring.

§ 7.

1. Vill — — — — —
— — — — — upphörande.

gjord anmälan, dels ock ofördröjligen underrätta Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, öfverkontrollör och kronobetjent om tiden för tillverkningsrättens upphörande.

2. I bränneri, der tillverkningen sålunda blifvit anmäld att upphöra, må den ej efter den utsatta tiden ega rum utan förnyad anmälan, som i § 5 sägs.

2. I bränneri — — — — —
— — — sägs.

§ 8.

Om anmäld bränvinstillverkning ej företages inom fem tillverkningsdygn efter den i anmälan uppgifna tid, eller bränvinstillverkning afbrytes utan sådan anmälan, som i § 7 omförmäles, eller utan Kongl. Maj:ts derom meddelade föreskrift och ej inom fem tillverkningsdygn, det oräknadt, hvarunder afbrottet inträdde, ånyo företages, åligger det bränvinstillverkaren att för hela den tid, hvarunder tillverkningen sålunda icke utöfvats, till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inbetala på bränneriet belöpande kontrollkostnader.

§ 8.

Om — — — — —
— — — kontrollkostnader.

§ 9.

Bränvinstillverkning i sammanhang med pressjästberedning må af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande kunna medgifvas äfven under tiden från den 1 Maj till den 1 Oktober mot vilkor, som dels i denna förordning äro föreskrifna, dels ock ytterligare af Kongl. Maj:t pröfvas erforderliga.

§ 9.

Bränvinstillverkning — — — — —
— — — — — erforderliga.

§ 10.

Öfver anmälningar och uppgifter, som enligt §§ 5, 6, 7 och 9 inkomma till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, låte han förteckningar tillställas öfverkontrollörer äfvensom i stad polismyndighet och å landet vederbörande kronobetjent.

§ 11.

1. Vill någon under den tid, då han är till bränvinstillverkning berättigad, å tillverkningsstället genom särskild destillering rena bränvin, må sådant ske under tillsyn af kontrollör.

2. I öfrigt må bränvins rening, vare sig genom destillering eller på kall väg, verkställas såsom annan handtering, enligt hvad i gällande näringsförordning stadgas.

§ 10.

Öfver — — — — —
— — — — — kronobetjent.

§ 11.

1. Vill — — — — —
— — — — — kontrollör.

2. I öfrigt — — — — —
— — — — — stadgas.

Art. II.

Om bränvins beskattning och uppläggande på nederlag.

§ 12.

1. För bränvin, som inom landet tillverkas, skall, med det undantag, hvarom här nedan i mom. 3 sägs, erläggas en skatt af fyratio öre för hvarje liter, så bestämd som i § 23 omförmäles. Denna skatt skall inbetalas till landtränteriet, dock hvarje gång icke för mindre än 1,500 liter.

2. Vid utförsel af bränvin, för hvilket skatt blifvit erlagd, må, efter

§ 12.

1. För — — — — —
— — — — — liter.

2. Vid — — — — —
— — — — — normalstyrka.

hvad särskildt stadgas, åtnjutas restitution med 40,8 öre för hvarje liter renadt och med 40 öre för hvarje liter icke renadt bränvin af normalstyrka.

3. Från sådant nederlag, som omförmäles i § 19 och är beläget i stapelstad vid saltsjön, må under de vilkor och kontroller, som Kongl. Maj:t finner för godt föreskrifva, bränvin kunna för utförsel ur riket uttagas, utan att tillverknings-skatt därför erlägges.

4. För bränvin, som eljest uttages från nederlag, skall med det undantag, som följer af § 14 mom. 1, erläggas den skatt, som är gällande då inbetalningen sker.

§ 13.

1. Har tillverkningen vid något bränneri öfverstigit det i § 3 mom. 3 bestämda högsta litertal af 5,000 liter i medeltal för hvarje tillverkningsdygn eller icke uppgått till det der bestämda minsta litertal, vare sig af 8,000 liter för hela den tid, tillverkningsrätten gäلت, eller af 500 liter i medeltal för hvarje tillverkningsdygn, då skall utöfver den i nästföregående § faststälde skatt erläggas en särskild afgift af 10 öre för hvarje liter bränvin, hvarmed tillverkningen antingen öfverstiger det högsta eller varit mindre än det i hvarje fall medgifna lägsta liter-talet.

2. Den i nästföregående moment bestämda särskilda afgift skall inom fjorton dagar efter tillverkningsrättens upphörande jemlikt uträkning,

3. Från — — — — —
— — — — — erlägges.

4. För — — — — —
— — — — — sker.

§ 13.

1. Oberäknadt den skatt, som i näst föregående § är bestämd, skall särskild afgift erläggas med 10 öre för hvarje liter bränvin, hvarmed tillverkningen vid något bränneri öfverstiger den högsta tillverkning, som enligt § 3 mom. 3 är tillåten. Har åter tillverkningen icke uppgått till det i sistnämnda § bestämda litertal, vare sig af 8,000 liter för hela den tid tillverkningsrätten gäلت, eller af 500 liter i medeltal för hvarje tillverkningsdygn, då skall erläggas en afgift af 10 öre för hvarje liter af skillnaden mellan det minsta medgifna tillverkningsbeloppet och det tillverkade liter-talet.

2. Den i nästföregående — —
— — — — — afgiften.

som kontrollören åligger att genast lemna tillverkaren, af denne inbetalas till landtränteriet. Sker det ej, låte Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ofördröjligen utmäta afgiften; och skall emellertid det vid bränneriet tillverkade och vid afverkningstidens slut under offentlig vård qvarvarande bränvin utgöra pant för afgiften.

§ 14.

1. Af det bränvin, för hvilket skatt ej blifvit erlagd, skola såsom säkerhet för skatten vara liggande på nederlag minst åttio procent. Öfver återstoden eger tillverkaren eller egaren fritt föfoga, dock med skyldighet att före den 1 derpå följande Oktober inbetala den skatt, som gälde vid tiden för samma bränvins tillverkning, vid påföljd att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande eljest låter ofördröjligen utmäta skatten.

2. Då bränvinsbränning afbrytes af någon bland de i § 3 mom. 3 omnämnda anledningar, må återbäring beviljas af så stor del af erlagd skatt, som ej motsvaras af tillverkad bränvin. Ansökan derom, åtföljd, der olyckshändelse vållat afbrottet, af undersökningshandlingar rörande denas tillkomst och förloppet dervid, ingifves till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, hvilken pröfvar ansöknin- gen och underställer sitt beslut Kongl. Maj:ts och rikets Kammarrätt.

§ 15.

Magasin eller rum för nederlag af bränvin skall finnas vid hvarje

§ 14.

1. Af — — — — —
— — — skatten.

2. Då — — — — —
— — — — Kammarrätt.

§ 15.

Magasin — — — — —
— — — — erkännande.

bränneri, vara beläget i dess närhet och af tillverkaren uteslutande för ändamålet upplåtet samt så inrättadt och godkändt, som ordningsstadgan för bränvinsbrännerierna i riket föreskrifer. Sådant nederlagsmagasin skall förses med två olika lås, hvilkas nycklar skola förvaras, den ene hos bränvinstillverkaren och den andre hos den, som å kronans vägnar utöfvar tillsynen öfver nederlaget. Denne åligger att föra journal öfver nederlaget enligt föreskrifterna i ordningsstadgan. I journalen skall tillverkaren eller hans befullmäktigade ombud, hvarje gång bränvin inlägges å eller uttages från nederlaget, teckna sitt erkännande.

§ 16.

1. Bränvinstillverkare må efter tillverkningens upphörande mot nederlagsafgift hafva bränvin, dock icke under 3,000 liter, qvarliggande å nederlag vid bränneriet, om anmälan derom blifvit gjord hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande minst tio dagar före tillverkningens upphörande.

2. Sättes bränneri ånyo i gång inom åtta månader från tillverkningsrättens upphörande, och har nederlaget emellertid icke blifvit utrymdt, skall detta senare, på sätt i ordningsstadgan föreskrifves, öfvertagas af den i tienstgöring inträdande kontrollör.

3. Har åter bränneriet icke satts i gång inom åtta månader från tillverkningsrättens upphörande och nederlaget emellertid icke blifvit utrymdt, då må efter ny anmälan hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande minst tio

§ 16.

1. Bränvinstillverkare — — —
— — — — — upphörande.

2. Sättes — — — — —
— — — — — kontrollör.

3. Har — — — — —
— — — — — gång.

dagar före nämnda tids utgång brän-
vinet fortfarande ligga på nederlag
emot förnyad nederlagsavgift och i
öfrigt oförändrade vilkor. Dylik för-
nyelse för högst åtta månader i sän-
der må under enahanda vilkor ega
rum mot ny nederlagsavgift för hvarje
gång.

4. Nederlagsavgiften, som utgår
med 3 kronor 75 öre för hvarje helt
tusental liter bränvin, skall beräknas

a) vid tillverknings upphörande å
den myckenhet, som då finnes lig-
gande å nederlaget, med afdrag lik-
väl af hvad å nederlaget kvarlåg vid
samma tillverknings början, samt

b) vid förnyelse af nederlagsrätt
enligt mom. 3 å den myckenhet, som
då kvarligger på nederlaget.

Nederlagsavgiften skall erläggas för
minst 8,000 liter, äfven om det inne-
liggande bränvinet ej utgör så mycket.

5. Nederlagsavgiften skall i sin
helhet gäldas senast i sammanhang
med betalning af tillverknings-
skatt, då uttag från nederlag första gången
sker, men bör alltid vara gulden, då
tillverkning ånyo börjar eller anmälan
göres om förlängd nederlagsrätt.

6. Nederlagsavgift, som är ogul-
den, då tillverkning ånyo börjar, skall
Kongl. Maj:ts Befallningshafvande
ofördröjligen låta utmäta.

7. För den nederlagsrätt, som
åtnjutes under pågående tillverkning,
erlägges ej särskild avgift.

4. Nederlagsavgiften — — — —
— — — — — mycket.

5. Nederlagsavgiften — — — —
— — — — — nederlagsrätt.

6. Nederlagsavgift — — — —
— — — — — utmäta.

7. För — — — — —
— — — — — avgift.

§ 17.

1. Inträffar minskning, vare sig
genom läckning, afdunstning eller

§ 17.

1. Inträffar — — — — —
— — — — — föranleda.

olyckshändelse i det å nederlag upplagda bränvinets litertal eller styrka, skola ändock tillverkningsskatt och nederlagsavgift erläggas för allt det bränvin, hvarför enligt journalen skatt är ogulden, dock vill Kongl. Maj:t, der minskningen utan egarens vållande uppkommit genom olyckshändelse, medgifva den lindring i afgifterna, hvar till omständigheterna kunna föranleda.

2. Å nederlag befintligt bränvin utgör pant för ogulden skatt och nederlagsavgift. Till ytterligare säkerhet för berörda afgifters utbekommande, skall det bränvin, som vid tillverkningens upphörande finnes kvar å nederlaget, vara mot eldskada försäkradt till ett värde ej understigande afgifternas belopp; och åligger tillverkaren att vid nämnda tid till den, som öfver nederlaget utöfvar tillsyn, aflemna försäkringshandlingarna jemte behörigt bevis, att kronan eger rätt till så stor del af försäkringssumman, som fordras för afgifternas gäldande. Går försäkringstiden till ända, innan nederlagsrätten upphör eller nederlaget blifvit af kontrollör öfvertaget på sätt i § 16 mom. 2 sägs, skall försäkringen förnyas. Underlåter tillverkare att fullgöra hvad sålunda är föreskrifvet, vare afgifterna genast till betalning förfallna, och skall nederlaget, enligt hvad i ordningsstadgan närmare föreskrifves, ställas under särskild uppsigt samt kostnaden härför bestridas af nederlagets innehafvare.

§ 18.

1. Från nederlag eger bränvinstillverkare icke utbekomma mera

2. Å nederlag — — — — —
— — — — — innehafvare.

§ 18.

1. Från — — — — —
— — — — — meddelas.

bränvin, än att det kvarliggande utgör minst åttio procent af allt det tillverkade bränvin, för hvilket qvitto å erlagd skatt ej blifvit aflemnadt. Uttag må endast ske i helt eller hela kärl, der ej fasta cisterner begagnas. Sedan tillverkningen vid bränneriet upphört, må från nederlaget för hvarje gång icke uttagas mindre än 1,500 liter. I öfrigt gälle i afseende å uttagningarna de föreskrifter, som i ordningsstadgan meddelas.

2. Uppgår bränvin, som kvarligger å nederlag, sedan tillverkningen upphört, ej till 3,000 liter, skall bränvinet senast inom åtta dagar på föreskrifvet sätt uttagas från nederlaget. Sker det ej, låte Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ofördröjligen utmäta de afgifter, för hvilka bränvinet utgör pant; och skall på samma sätt förfaras, der nederlagsnagasin icke blifvit utrymdt inom den i § 16 mom. 3 bestämda tid, utan att förlängd nederlagsrätt i föreskrifven ordning inträdt.

§ 19.

På Kongl. Maj:ts särskilda pröfning i hvarje fall skall bero, om och under hvilka vilkor och kontroller samt mot hvilken nederlagsafgift annat slag af bränvinsnederlag, än här ofvan förmäles, må medgifvas, samt förflyttning af bränvin ega rum från ett till annat nederlag.

2. Uppgår — — — — —
— — — — — inträdt.

§ 19.

På Kongl. Maj:ts särskilda pröfning i hvarje fall skall bero, om och under hvilka vilkor och kontroller samt mot hvilken nederlagsafgift *annat nederlag af inhemskt bränvin*, än här ofvan förmäles, må medgifvas, samt förflyttning af bränvin ega rum från ett till annat nederlag.

Art. III.

Om tillsyn vid bränvinstillverkning och nederlag.

§ 20.

1. Öfverkontrollörer förordnas af Kongl. Maj:t till erforderligt antal att hafva tillsyn å förordningens efterlefnad. Öfverkontrollör lyder under chefen för byrån för kontrollen å tillverkningsafgifter och åtnjuter det arfvode samt den skjuts- och traktementsersättning, som i ordningsstadgan bestämmas.

2. Tillsyn vid bränneri skall, då bränvin der tillverkas eller med stöd af § 11 destilleras, utöfvas af edsvuren kontrollör. Efter förslag af vederbörande öfverkontrollör bestämmer Kongl. Maj:ts Befallningshafvande det eller de brännerier inom länet, hvilka skola ställas under hvarje kontrollörs tillsyn.

3. Kontrollör utses af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och lyder i allmänhet under öfverkontrollör, men är i län, der öfverkontrollör ej blifvit inkallad i tjänstgöring, stäld omedelbart under chefen för kontrollbyrån.

4. Kontrollör erhåller af staten under tjänstgöringstiden arfvode till följande belopp, nemligen:
vid tillsyn å 1 bränneri 6 kr. omdagen.

” ” å 2 brännerier 7 ” ” ”
” ” å 3 eller flerad:o 8 ” ” ”

Kontrollör åtnjuter tillika af staten enligt gällande ordningsstadga

§ 20.

1. Öfverkontrollör — — — — —
— — — — — — — — — — bestämmas.

2. Tillsyn — — — — —
— — — — — — — — — — tillsyn.

3. Kontrollör — — — — —
— — — — — — — — — — kontrollbyrån.

4. Kontrollör — — — — —
— — — — — — — — — — föreskrifter.

skjuts- och traktamentsersättning för resa till och från tjänstgöringsområdet äfvensom ersättning för skrif- och förseglingsmaterialier samt postporto.

5. Kongl. Maj:ts Befallningshafvande eger föranstalta derom att kontrollör på statsverkets bekostnad erhåller bostad och kost samt skjuts inom tjänstgöringsområdet; och må ersättningen af statsmedlen i detta hänseende utgöra för bostad och kost högst tre kronor om dagen samt för skjuts högst hvad som motsvarar gällande skjutslega för en häst med åkdon. Möter hinder att bereda kontrollör dessa förmåner, utan att tillverkare derom anlitas, vare den tillverkare, som Kongl. Maj:ts Befallningshafvande bestämmer, pliktig att emot förutnämnda ersättning lemna kontrollören kost och eget möbleradt, eldadt och städadt boningsrum å plats, som af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande godkännes, och hvarje tillverkare eller nederlagsinnehafvare pliktig att senast en timme efter derom af kontrollören erhållen tillsägelse lemna honom skjuts af en häst med åkdon och körsven till annat inom tjänstgöringsområdet beläget bränneri eller nederlag eller hans bostad mot ersättning efter gällande skjutslega. Rörande tiden, sättet och villkoren för här ofvan bestämda ersättingars utbetalande meddelas i ordningsstadgan föreskrifter.

6. Kontrollör vare, så länge han är i tjänstgöring, tillika tillsyningsman å de inom hans tjänstgöringsområde befintliga nederlag. För nederlag, som ej stå under tjänstgörande kontrollörs tillsyn, skall särskild till-

5. Kongl. Maj:ts — — — —
— — — — — föreskrifter.

6. Kontrollör — — — — —
— — — — — uppsigt.

syningsman förordnas af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som tillika bestämmer det eller de nederlag, som skola stå under hvarje tillsyningsmans uppsigt.

7. Tillsyningsman vid nederlag, hvilken ej tillika utöfvar kontrollörstjänst inom området, erhåller af staten dels arfvode till belopp af fyra kronor för hvarje förrättning vid nederlaget, hvarför godtgörelse, enligt hvad i mom. 8 sägs, icke skall lemnas af nederlagets innehafvare, dels ock enligt gällande ordningsstadgas bestämmelser ersättning för skjuts, skrifmaterialier och postporto.

8. Nederlagets innehafvare vare skyldig att för hvarje förrättning utöfver en gång i veckan, som tillsyningsman på begäran vid nederlaget verkställer, lemna honom fri skjuts eller skjutsersättning enligt ordningsstadgans föreskrift och derjemte, i fall tillsyningsmannen ej är tjänstgörande kontrollör inom området, arfvode af fyra kronor.

§ 21.

1. Öfverkontrollörer, kontrollörer och tillsyningsmän ställe sig till efterrättelse de föreskrifter, som i ordningsstadgan äro meddelade.

2. Bränvinstillverkare ställe sig till efterrättelse hvad nämnda stadga om hans åligganden innehåller samt de föreskrifter, öfverkontrollören eller kontrollören i enlighet med densamma meddelar.

7. Tillsyningsman — — — —
— — — — — postporto.

8. Nederlaget — — — — —
— — — — — kronor.

§ 21.

1. Öfverkontrollörer — — — —
— — — — — meddelade.

2. Bränvinstillverkare — — — —
— — — — — meddelar.

kunnig person att såsom kontrollör tjenstgöra, till dess öfverkontrollör eller Kongl. Maj:ts Befallningshafvande beslutit om kontrollens uppehållande; och skall denne särskilde kontrollör, der så nödigt finnes, af tillverkaren erhålla rum och kost mot den ersättning, som i § 20 mom. 5 sägs. Det bränvin, som tillverkats från närmast föregående afläsning af kontrollapparaten, till dess sprithållaren blifvit satt under kronans lås, beräknas efter tillverkningens storlek under motsvarande tid, innan apparaten kommit i olag, så vida tillförlitlig uppgift ej kan på annat sätt erhållas; och skall i hvarje fall beräkningen underställas Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes pröfning.

§ 24.

1. Kontrollapparat anskaffas och underhålles af staten.

2. Tillverkaren är skyldig att på egen bekostnad låta afhemta kontrollapparaten från den plats inom länet, som Kongl. Maj:ts Befallningshafvande bestämmer, samt att likaledes bestrida kostnaden för apparatens uppsättning i enlighet med ordningsstadgan.

3. Efter tillverkningens upphörande kvarstannar kontrollapparaten vid bränneriet under tillverkarens vård, så vida denne ej hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anmäler sig vilja återlemna apparaten eller Kongl. Maj:ts Befallningshafvande finner skäl att återfordra densamma; och skall i båda dessa fall apparaten på tillverka-

§ 24.

1. Kontrollapparat anskaffas, *eges* och underhålles af staten.

2. Tillverkaren är skyldig att på egen bekostnad låta afhemta kontrollapparaten från *lämplig* plats inom länet, som Kongl. Maj:ts Befallningshafvande bestämmer, samt att likaledes bestrida kostnaden för apparatens uppsättning i enlighet med ordningsstadgan.

3. Efter tillverkningens upphörande kvarstannar kontrollapparaten vid bränneriet under tillverkarens vård, så vida denne ej hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anmäler sig vilja återlemna apparaten eller Kongl. Maj:ts Befallningshafvande finner skäl att återfordra densamma; och skall i båda dessa fall apparaten på tillverkarens

rens bekostnad inpackas och forslas till den plats inom länet, som Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anvisar, allt i öfverensstämmelse med ordningsstadgan.

4. All å apparaten eller dess tillbehör uppkommen skada, som kunnat förekommas genom omsorgsfull vård, ersättes af tillverkaren *enligt faststeld taxa*.

§ 25.

1. Kontrollören skall å tider, som i ordningsstadgan bestämmas, afläsa kontrollapparaten, och eger bränvinstillverkaren att dervid sjelf eller genom ombud vara tillstädes, utan att dock förrättningen må för hans uteblifvande inställas.

2. Omedelbart efter den afläsning å kontrollapparaten, hvarom i mom. 1 sägs, åligger tillverkaren att, på sätt ordningsstadgan föreskrifver, under kontrollörens tillsyn låta uppmäta och å nederlaget inlägga det bränvin, som i § 14 bestämmes.

3. Skulle det bränvin, som skall inläggas å nederlag, ej af tillverkaren aflemnas, skall kronans lås sättas för sprithållaren och sprithållarerrummet, och, derest icke klockan 12 å nästföljande helgfria dag minst åttio procent af allt det bränvin, för hvilket skatt är ogulden, blifvit ställda till statens säkerhet, tillverkningen då afbrytas samt kontrollören om förhållandet ofördröjligen göra anmälan hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som genast låter utmäta den bristande tillverkningskatten.

bekostnad inpackas och forslas till *lämplig* plats inom länet, som Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anvisar, allt i öfverensstämmelse med ordningsstadgan.

4. All å apparaten eller dess tillbehör uppkommen skada, som kunnat förekommas genom omsorgsfull vård, ersättes af tillverkaren.

§ 25.

1. Kontrollören skall å tider, som *i enlighet med* ordningsstadgan bestämmas, afläsa kontrollapparaten, och eger bränvinstillverkaren att dervid sjelf eller genom ombud vara tillstädes, utan att dock förrättningen må för hans uteblifvande inställas.

2. Omedelbart — — — — —
— — — — — bestämnes.

3. Skulle — — — — —
— — — — — tillverkningskatten.

§ 26.

1. Uppstår emellan bränvinstillverkare och kontrollör tvist om bränvinets alkoholhalt, skall af bränvinet tagas prof, hvilket under bådas försegling af tillverkaren insändes till kontrollbyrån jemte bestyrkt utdrag af journalen för dagen. Chefen för byrån undersöker derefter eller låter genom annan sakkunnig person undersöka profvet och meddelar skriftligt yttrande derom till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som afgör tvisten genom beslut, hvaröfver klagan ej må föras. Den af undersökningen uppkommande kostnad gäldas af tillverkaren, om han tappar tvisten, men eljest af kronan.

2. Anmäler tillverkare hos kontrollören inom sex tillverkningsdygn före tillverkningsrättens upphörande missnöje med kontrollapparatus mätning, skall, så fort sig göra låter, kontrollmätning verkställas enligt ordningsstadgans föreskrifter. Om efter tre tillverkningsdygns kontrollmätning skilnaden emellan dennas resultat och apparatus icke uppgår till en och en half procent af det förra, föranleder anmälningen ingen vidare åtgärd, och åligger tillverkaren att betala kostnaden för kontrollmätningen. Är åter nämnda skilnad en och en half procent eller deröfver, skall apparaten genast undergå inre revision och omjustering eller utbytas mot annan. Hvad i detta fall genom apparatus felaktighet blifvit i tillverkningsjournalen för högt upptaget afdrages, dock

§ 26.

1. Uppstår — — — — —
— — — — — kronan.

2. Anmäler — — — — —
— — — — — missnöje.

ej för längre tid än från den afläsning, som närmast föregick anmälan om missnöje.

§ 27.

Finner kontrollör eller tillsyningsman olaglighet vara begången vid något under hans uppsigt stäldt bränneri eller nederlagsmagasin, gifve ofördröjligen sådant tillkänna för allmän åklagare, hvilken har att i laga ordning anställa åtal.

§ 27.

Finner — — — — —
— — — — — åtal.

Art. IV.

Om ansvar för öfverträdelser af förordningens föreskrifter.

— — — — —
— — — — —

Art. V.

Föreskrifter i afseende å förordningens verkställighet.

— — — — —
— — — — —

Öfvergående stadgande.

§ 49.

Bränvin, som ligger å nederlag vid tiden för denna förordnings trä-

§ 49.

Bränvin — — — — —
— — — — — förordning.

dande i kraft, må enligt bestämmelserna i Kongl. förordningen den 23 Augusti 1876 angående villkoren för tillverkning af bränvin samt ordningsstadgan för bränvinsbrännerierna i riket af samma dag qvarligga å nederlaget intill den 1 Oktober det år, då denna förordning trädte i gällande kraft, utan annan afgift än som i nämnda äldre förordning finnes stadgad. Vill tillverkare låta sådant bränvin derefter qvarligga å nederlaget, tillämpas för den följande tiden bestämmelserna i denna förordning.